

Η ΕΙΚΟΝΑ ΜΑΣ ΜΕ ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΕΝΟΣ ΤΡΙΤΟΥ

Δημοσιεύθηκε από kris - 19/09/2010 16:53

News247.gr Κόσμος Ζωή

Ήρθε, είδε και τα έγραψε όλα!

Η υπόθεση Βατοπέδι αποτέλεσε αντικείμενο μελέτης στο Χάρβαρντ. Τα τρένα και το εκπαιδευτικό σύστημα είναι τα χειρότερα στην Ευρώπη, με τους καλύτερα αμειβόμενους υπαλλήλους. Οι γιατροί κλέβουν χαρτοπετσέτες και πάνες από τα νοσοκομεία. Η κυβέρνηση βούλιαξε τις τράπεζες. Πρώην υπουργοί έχουν βίλες και κανείς δεν πληρώνει φόρους. Η Ελλάδα καλωσόρισε τον δημοσιογράφο του Vanity Fair Μάικλ Λιούις που βρήκε μία τριτοκοσμική χώρα και ο υπουργός Οικονομικών τον κατευόδωσε φεύγοντας...

21 σχόλια | Σχολιάστε

Μίκα Κοντορούση Δημοσιεύτηκε: Σεπτέμβριος 18 2010 16:45 Ενημερώθηκε: Σεπτέμβριος 18 2010 17:41

Το ταξίδι δεν είχε κάποιον συγκεκριμένο προορισμό. Από τα παραδοσιακά σαλόνια της Αθήνας, μέχρι το Άγιο Όρος, τα γραφεία υπουργών και τους δρόμους του ιστορικού κέντρου της Αθήνας, ο δημοσιογράφος του μηνιαίου δημοφιλούς αμερικανικού περιοδικού «Vanity Fair» Μάικλ Λιούις που επισκέφτηκε τη χώρα μας στις αρχές του Σεπτεμβρη είχε στο μυαλό του ένα στόχο. Να συντάξει ένα πλήρες άρθρο στο οποίο θα εξηγεί με εναργέστατα παραδείγματα τις αιτίες που οδήγησαν την Ελλάδα στην οικονομική κατρακύλα, στην κοινωνική και ηθική κατάρρευση, στη λεηλασία των κρατικών ασφαλιστικών ταμείων και στην τελική συσσώρευση 1,2 τρισεκατομμυρίων δολαρίων εθνικού χρέους (περίπου 1,4 εκατομμύρια δολάρια για κάθε εργαζόμενο ενήλικα).

Χωρίς να αποκαλύψει τους πραγματικούς λόγους της επίσκεψής του, ο αρθρογράφος του «Φοβού τους Έλληνες, ομόλογα φέροντας» συντάσσει μία τετρασέλιδη έκθεση - κόλαφο για το κύρος της ελληνικής κοινωνίας, με την κρατική δυσλειτουργία να πρωτοστατεί στις αναφορές του, τα σκάνδαλα να είναι διάχυτα και την κλεψιά, την απιστία και την σπατάλη των κρατικών λειτουργιών να επαναλαμβάνονται σχεδόν σε κάθε σελίδα.

Η ουσία όμως του άρθρου συνοψίζεται στην εξής παράγραφο: «Πώς μπόρεσε ένα μέλος της ευρωζώνης να πει ότι το έλλειμμα ήταν 3% του ΑΕΠ, ενώ στην πραγματικότητα ήταν 15%; Οι άνθρωποι μας έψαξαν και δεν μπορούσαν να πιστέψουν αυτά που βρήκαν. Κανείς δεν κρατούσε αρχεία για το τί ξόδευε. Η κατάσταση δεν θύμιζε αναπτυσσόμενη ή καλύτερα αναδυόμενη οικονομία, αλλά μία τριτοκοσμική χώρα. Αυτό που ήθελαν οι Έλληνες ήταν να μετατρέψουν την κυβέρνηση σε ένα ταμείο διανομής χρημάτων», αναφέρει χαρακτηριστικά υψηλόβαθμος στέλεχος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, ενώ ο συντάκτης του άρθρου καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι Έλληνες είναι σίγουροι για ένα πράγμα: «δεν μπορούν να εμπιστευτούν ξανά του συμπατριώτες τους».

Ωστόσο, ερχόμενος στην Ελλάδα ο Μάικλ Λιούις δεν θα μπορούσε να μην κάνει μία στάση από τη Μονή Βατοπεδίου, προκειμένου να δει από κοντά τους «έξυπνους μοναχούς που έγιναν δισεκατομμυριούχοι» - πρόσφατα μάλιστα αποτέλεσαν case study στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ - τα σκάνδαλα των οποίων αποτέλεσαν την αιτία που έριξαν την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και αποκάλυψαν περίτρανα την οικονομική κατάντια της χώρας. Για πολλούς η Μονή Βατοπεδίου και ο Ηγούμενος Εφραίμ αποτελούν την «πέτρα του σκανδάλου», η οποία πυροδότησε αλυσιδωτές εξελίξεις που οδήγησαν την Ελλάδα στη σημερινή θέση της διεθνούς απαξίωσης.

«Μετά από μία ώρα σε αεροπλάνο, δύο σε ταξί, τρεις σε σαπιοκάραβο και άλλες τέσσερις σε

λεωφορεία που τα οδηγούσαν σαν τρελοί στις κορυφές απόκρημνων βουνών Έλληνες οδηγοί, μιλώντας ταυτόχρονα στο κινητό, έφτασα στην πύλη του τεράστιου και απομονωμένου μοναστηριού. Βρίσκεται σε ένα κομμάτι γης στο Αιγαίο Πέλαγος και σου δίνει την αίσθηση ότι είσαι στο τέρμα της γης. Το μέρος έχει πολύ ησυχία», αναφέρει ο Μάικλ Λιούις.

Και ενώ οι μοναχοί κοιτούσαν εξονυχιστικά το δημοσιογράφο και του απηύθυναν ερωτήσεις σχετικά τους λόγους που τον έφεραν στο κατώφλι της Μονής, ο ίδιος δεν αποκάλυψε την πραγματική αιτία... «το οικονομικά κατεστραμμένο εθνικό τουρισμό, που προκάλεσε το τσουνάμι της φτηνής πίστωσης από το 2002 έως το 2007», αλλά προτίμησε τη δικαιολογία του ιερότερου μέρους στον κόσμο.

Ο Μάικλ Λιούις έφτασε στην Αθήνα λίγες μέρες αφότου οι Γερμανοί πολιτικοί πρότειναν στην ελληνική κυβέρνηση ότι για να ξεπληρώσει το χρέος της, πρέπει να πουλήσει κάποια ελληνικά νησιά και αρχαία μνημεία της. «Ο νεοεκλεγείς Έλληνας σοσιαλιστής πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου ένωσε υποχρεωμένος να αρνηθεί ανάλογη πρόταση», παρά το γεγονός ότι η ο διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης μόλις είχε μειώσει την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας, χαρακτηρίζοντας τα ελληνικά κρατικά ομόλογα «σκουπίδια» (junk).

«Ωστόσο, η Ελλάδα είχε ήδη προβεί σε σύναψη συμφωνίας 145 δισεκατομμυρίων δολαρίων από το ΔΤΝ και την ΕΚΤ, οπότε και αποσύρθηκε από την ελεύθερη οικονομική αγορά. Έγινε όμως δέσμια άλλων κρατών». Και αυτά ήταν τα καλά νέα, κατά την προσωπικά άποψη του αρθρογράφου. Γιατί η μακροπρόθεσμη εικόνα ήταν ακόμα πιο ζοφερή. «Εκτός από τα 400 δισεκατομμύρια δολάρια εθνικού χρέους, ανακαλύφθηκε ότι η Ελλάδα χρωστούσε άλλα 800 δισεκατομμύρια δολάρια σε συντάξεις. Αν κάνει κανείς την πρόσθεση, το ποσό ανέρχεται στα 1,2 τρισεκατομμύρια δολάρια, οπότε και τα 145 δισεκατομμύρια εθνικής βοήθειας αποτέλεσαν περισσότερο μια καλή χειρονομία, παρά μία λύση».

Ο Μάικλ Λιούις περιγράφει με τα πιο μελανά χρώματα τη δεξαμενή του δημόσιου τομέα της χώρας που σαν σφουγγάρι απορροφούσε εκατομμύρια ευρώ από μισθούς, δωροδοκίες και συντάξεις, ενώ παρατηρεί ότι «την προηγούμενη δεκαετία οι μισθοί του δημόσιου τομέα διπλασιάστηκαν».

Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα αναφέρει τον ΟΣΕ (Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος), έναν δημόσιο οργανισμό με ετήσια έσοδα της τάξεως των 100 εκατομμυρίων ευρώ, έναντι ετησίων εξόδων ύψους 700 εκατομμυρίων ευρώ. «Ο μέσος υπάλληλος του ΟΣΕ κερδίζει 65.000 ευρώ ετησίως, τρεις φορές δηλαδή περισσότερα απ' όσα ένας ιδιωτικός υπάλληλος».

Το χάος που οδήγησε τη χώρα σε οικονομικό αδιέξοδο είχαν να αντιμετωπίσουν σχεδόν όλοι οι Έλληνες υπουργοί Οικονομικών. Ο προκάτοχος του νυν υπουργού, Στέφανος Μάνος εξήγησε στον Μάικλ Λιούις ότι θα ήταν φτηνότερο να πληρώνει η ελληνική κυβέρνηση ταξί για όλους τους επιβάτες του ΟΣΕ, παρά να κρατάει σε λειτουργία τον καταχρεωμένο σιδηρόδρομο με τους ακριβοπληρωμένους υπαλλήλους του. «Έχουμε έναν Οργανισμό Σιδηροδρόμων, ο οποίος είναι χρεοκοπημένος και παρ' όλα αυτά καμία ιδιωτική επιχείρηση στην Ελλάδα δεν προσφέρει τέτοιους μισθούς», τονίζει ο πρώην υπουργός.

Άλλωστε, όπως πιθανολογεί ο συντάκτης, «οποιαδήποτε προσπάθεια ιδιωτικοποίησης του ΟΣΕ ή μείωσης του προσωπικού θα προκαλούσε αναπόφευκτα κύμα απεργιακών κινητοποιήσεων, το οποίο θα άφηνε τα λιμάνια, τα αεροδρόμια και τους δρόμους της χώρας αποκλεισμένους».

Εικόνα διάλυσης όμως παρουσιάζουν και άλλοι τομείς της χώρας. Αναφερόμενος στο εκπαιδευτικό σύστημα, παρατηρεί πως αποτελεί ένα ακόμα δείγμα κρατικής ανεπάρκειας και ενώ αξιολογείται ως ένα από τα χειρότερα της Ευρώπης, έχει τέσσερις φορές περισσότερους δασκάλους ανά μαθητή, από το αρτιότερο εκπαιδευτικό σύστημα της Ευρώπης, το φιλανδικό.

«Οι Έλληνες γονείς γνωρίζουν ότι για να μορφωθεί σωστά το παιδί τους, χρειάζεται να πληρώσουν για ιδιαίτερα μαθήματα».

Ο αρθρογράφος αναφέρει και άλλα παρόμοια χαρακτηριστικά, όπως την περιβόητη λίστα με τα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και τα υπόλοιπα συνταξιοδοτικά ταμεία με τα συσσωρευμένα χρέη. «Η ηλικία που βγαίνουν στη σύνταξη όσοι έχουν βαρέα ένσημα στην Ελλάδα είναι τα 55 έτη για τους άνδρες και τα 50 για τις γυναίκες, ενώ πάνω από 600 επαγγέλματα χαρακτηρίζονται ως βαρέα, όπως οι κομμώτριες, οι ραδιοφωνικοί παραγωγοί, οι σερβιτόροι και οι μουσικοί».

Από τη μαύρη λίστα που οδηγούν την Ελλάδα σε κρατικοδίαιτη δυσλειτουργία, δεν μπορεί να εξαιρεθεί το Εθνικό Σύστημα Υγείας. Ο Μάικλ Λιούις κάνει ιδιαίτερη αναφορά στα «φακελάκια» που απαιτούν οι γιατροί και στην αναποτελεσματική διοίκηση των νοσοκομείων, τα οποία ξοδεύουν περισσότερα χρήματα σε προμήθειες, από όλα τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά. «Δεν είναι ασυνήθιστο να δει κανείς τις νοσοκόμες και τους γιατρούς, φεύγοντας από τις δουλειές τους, να έχουν την αγκαλιά τους γεμάτη από χαρτοπετσέτες, πάνες, χαρτιά υγείας και ό, τι άλλο μπορεί να ληστέψουν από τις αποθήκες».

Το βασικό συμπέρασμα, στο οποίο οδηγήθηκε ο Μάικλ Λιούις είναι ότι «οι Έλληνες δεν έμαθαν να πληρώνουν τους φόρους τους, γιατί κανείς δεν τιμωρήθηκε ποτέ. Είναι όπως ένας gentleman που δεν ανοίγει την πόρτα σε μία Κυρία». Και η ασυδοσία διογκώθηκε. Η επιδημία του ψέματος, της απιστίας και της κλεψιάς έκανε κάθε έννοια του κοινωνικού κράτους αδύνατη. Η κατάρρευση της κοινωνικής ζωής ενθάρρυνε το ψέμα και την απιστία. Ο καθένας λειτούργησε για τον εαυτό του.

Και φάνηκε στα μάτια ολόκληρης της κοινωνίας πολύ λογικό ότι όποιος δουλεύει για το Δημόσιο πρέπει να δωροδοκείται. Ο Μάικλ Λιούις δεν διστάζει σε αυτό το σημείο να παραθέσει ως παράδειγμα τόσους υπουργούς που κατάφεραν, κατά την πολιτική σταδιοδρομία τους, να χτίσουν βίλες αξίας πολλών εκατομμυρίων, μαζί με δύο και τρία εξοχικά. Και όμως, κανένας από τους υπουργούς που πλούτισαν τόσο ξαφνικά δεν τιμωρήθηκε με κατάσχεση της περιουσίας του.

«Και το ακόμα πιο περίεργο είναι ότι οι Έλληνες οικονομολόγοι παραμένουν απαθείς. Σαν κοιμισμένοι τραπεζίτες. Η Ελλάδα ήταν η μόνη ίσως ευρωπαϊκή χώρα που δεν αγόρασε τοξικά αμερικανικά ομόλογα. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετώπισαν οι τράπεζες ήταν ότι δάνεισαν περίπου 30 δισεκατομμύρια ευρώ στην ελληνική κυβέρνηση και εκείνη τα σπατάλησε ή τα μοίρασε άσκοπα από εδώ και από εκεί», αναφέρει ο δημοσιογράφος, ενώ καταλήγει στο ότι «Στην Ελλάδα οι τράπεζες δεν βούλιαξαν τη χώρα. Η χώρα βούλιαξε τις τράπεζες».

Τα πολυτάραχο ταξίδι του δημοσιογράφου εν μέσω των πολιτικο – οικονομικών αναταράξεων που ήδη είχαν ξεκινήσει στη χώρα τελείωσε με την επίσκεψη του δημοσιογράφου στο υπουργείο - κλειδί. Στο υπουργείο Οικονομικών και σε μία κατ' ιδίαν συνάντηση με τον υπουργό Γιώργο Παπακωνσταντίνου.

«Στη σκοτεινή και στενή είσοδο του υπουργείου Οικονομικών, οι φύλακες σε κοιτούν εξονυχιστικά. Ωστόσο, κανένας δεν σε ελέγχει ουσιαστικά, ακόμα και αν ο ανιχνευτής μετάλλων ακούγεται σαν σειρήνα σε όλους τους ορόφους. Στο γραφείο του υπουργού, έξι κυρίες, όρθιες, φαίνονται βιαστικές και πολυάσχολες, ενώ κανονίζουν το πρόγραμμα του υπουργού. Παρ' όλα αυτά, ο υπουργός αργεί να φτάσει στην αίθουσα αναμονής. Ο χώρος φαίνεται ότι και στις καλύτερες μέρες του δεν ήταν κάτι αξιόλογο, τα έπιπλα είναι φθαρμένα, το πάτωμα επίσης. Ωστόσο, το πιο αξιοπερίεργο στο υπουργείο είναι το μέγεθος του προσωπικού του».

Όταν έφτασε ο υπουργός, επιχείρησε να αποφορτίσει το κλίμα, με τη φράση «μπορείς να με αποκαλείς George». Αν και ο Μάικλ Λιούις πιστεύει ότι η χώρα μας είναι φωτεινή και βρώμικη ταυτόχρονα – το μαρτυρούν τα νεοκλασικά σπιτικά, καλυμμένα με graffiti -, με πληθώρα αρχαίων

μνημείων, στα οποία κανείς δεν δίνει πια σημασία, πλέον θυμίζει Los Angeles.

Ο ίδιος σημειώνει και κάτι ακόμα. Ο Γιώργος Παπακωνσταντίνου σπούδασε στο πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης και στο London School of Economics τη δεκαετία του '80 και έπειτα δούλεψε επί 10 συνεχή χρόνια στο Παρίσι, στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης. «Είναι φιλικός, ανοιχτός, πάντα φρεσκοξυρισμένος και περισσότερο από άλλους Έλληνες υπουργούς, μοιάζει περισσότερο με Αμερικανό, παρά με Έλληνα».

=====